

Stanowisko Naczelnego Sądu Dziennikarskiego

w sprawie autolustracji członków władz Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich
z dnia 17 kwietnia 2014 r.

Naczelny Sąd Dziennikarski SDP uważa, że na gruncie tekstu uchwały Zjazdu SDP z dnia 15 stycznia 2005r „O szczególnym trybie lustracji członków władz SDP” niemożliwe jest wypełnienie tej uchwały.

Uzasadnienie

Uchwała Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich z 15 stycznia 2005 r. **O szczególnym trybie lustracji członków władz SDP** zobowiązała wybranych na tym zjeździe członków nowo wybranych władz Stowarzyszenia (zarówno naczelnych jak i oddziałowych) do podjęcia szczegółowego trybu autolustracji. Polegać on miał na złożeniu w Instytucie Pamięci Narodowej na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu wniosku o przyznanie statusu pokrzywdzonego oraz niezwłocznym poinformowaniu o wynikach tego postępowania „wszystkich członków Stowarzyszenia”.

Wybrany na wymienionym Zjeździe Zarząd Główny Stowarzyszenia, własną Uchwałą z dnia 30 kwietnia 2007 r. **O zasadach realizacji uchwały Zjazdu SDP z 15 stycznia 2005 r. O szczególnym trybie lustracji członków władz SDP** rozwinął treść Uchwały Zjazdu. Aktem tym, mającym **charakter instrukcyjny** Zarząd Główny sprecyzował podmiotowo, kogo dotyczy wymóg autolustracji (władz naczelnych i oddziałowych), zmienił - bez wyjaśnienia przyczyny - wiekową datę graniczną (z 10 maja 1973 na 10 maja 1972) oraz wprowadził zasady upublicznienia wyników autolustracji i sposób sprawozdawczości z przeprowadzonej procedury autolustracyjnej.

Po dniu 11 kwietnia 2007 roku uległ zmianie stan prawny w związku z nowelizacją ustawy o IPN i uchyleniem dotychczasowego art. 32, który został wcześniej powołany jako podstawa prawna autolustracji przez Uchwałę Delegatów SDP z 15 stycznia 2005 r. Uchylenie w związku z tą nowelizacją podstawy prawnej dla przyznawania statusu pokrzywdzonego, nie znalazło odbicia we wspomnianej Uchwale ZG z 30 kwietnia 2007 r. , choć – biorąc pod uwagę następstwo dat między nowelizacją ustawy a aktem wewnętrznym Stowarzyszenia – powinno to zostać zaznaczone.

W tym stanie faktycznym pozostaje do rozstrzygnięcia zakres czasowy Uchwały Zjazdu Delegatów z 15 stycznia 2005 r. Była ona wynikiem fragmentu dyskusji zjazdowej, co znalazło odbicie w jej bardzo lakonicznej formie. Uchwała nie precyzuje czasokresu swego obowiązywania, stąd można wnosić, że miała ona charakter incydentalny, dotyczący w zasadzie konkretnych władz Stowarzyszenia wybranych na Zjeździe Delegatów w styczniu 2005 r. oraz władz oddziałowych wybranych w okresie międzyzjazdowym.

Za takim zawężającym stanowiskiem przemawia fakt, że przepisy odnoszące się do autolustracji nie znalazły się w projektach nowego statutu ani w jego ostatecznie uchwalonej treści, choć nic nie stało na przeszkodzie aby obowiązek taki został statutowo zadekretowany. Posiadałyby one wówczas charakter bezwzględnie obowiązujący, mający zastosowanie już w samym procesie wyborczym podczas Zjazdów Delegatów i Oddziałowych Zebrań Sprawozdawczo – Wyborczych.

Stwierdzone wątpliwości i istniejący stan faktyczny nie pozwalają na jednoznaczne sankcjonowanie uchybień autolustracyjnych w trybie dyscyplinarnym. Autolustracja członków władz Stowarzyszenia może mieć natomiast pełną podstawę moralną, egzekwowaną w trybie dobrego etycznego obyczaju.

Ubocznym zagadnieniem związanym z autolustracją ale koniecznym do rozważenia jest problem przechowywania wrażliwych danych osobowych. Zgodnie z art. 40 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych zbiór taki powinien w zasadzie zostać zgłoszony do rejestracji Głównemu Inspektorowi Danych Osobowych a cel przetwarzania danych uzyskanych w wyniku autolustracji dokładnie sprecyzowany. Ze względu na mocno restrykcyjny charakter przepisów tej ustawy, problem ten powinien zostać wyjaśniony.

Gustaw Romanowski
Andrzej Radominski
Edward P. Czerwinski
Piotr Górski
Mieczysław
Krzysztof
Jan

Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich
SEKRETARZ
Naczelnego Sądu Dziennikarskiego

Piotr Górski